

საქართველოს კანონი

პროფესიული განათლების შესახებ

თავი 1. ზოგადი დებულებანი

მუხლი 1. პროფესიული განათლების სფეროში მოქმედი კანონმდებლობა და ამ კანონის მოქმედების სფერო

1. პროფესიული განათლების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობა მოიცავს საქართველოს კონსტიტუციას, საერთაშორისო ხელშეკრულებებს, ამ კანონს, “უმაღლესი განათლების შესახებ”, “ზოგადი განათლების შესახებ”, “საგანმანათლებლო და სააღმზრდელო დაწესებულებების საქმიანობის ლიცენზირების შესახებ” საქართველოს კანონებს და სხვა ნორმატიულ აქტებს.

2. ეს კანონი აწესრიგებს საქართველოში პროფესიული საგანმანათლებლო საქმიანობის განხორციელების პირობებს და წესს, ადგენს პროფესიული განათლების მართვისა და დაფინანსების პრინციპებსა და წესს, ადგენს პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების სტატუსს, მათი დაფუძნების, საქმიანობის, აკრედიტაციის, რეორგანიზაციისა და ლიკვიდაციის წესს.

მუხლი 2. ტერმინთა განმარტება

ამ კანონში გამოყენებულ ტერმინებს აქვს შემდეგი მნიშვნელობა

ა) აკრედიტაცია – პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებაში მიმდინარე სასწავლო პროცესის კანონმდებლობით დადგენილ პროფესიულ სტანდარტთან, სტანდარტულ სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამასთან და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დადგენილ ნორმატივებთან შესაბამისობის დადასტურება;

ბ) ატესტაცია – უფლებამოსილი ორგანოს მიერ საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად არაფორმალური გზით მიღებული სახელობო განათლების კვალიფიკაციის მინიჭება და დადასტურება, სხვა ქვეყანაში მიღებული სახელობო კვალიფიკაციის აღიარება, საქართველოს ტერიტორიაზე მიღებული კვალიფიკაციის შეფასება;

გ) არაფორმალური განათლება – პროფესიული განათლება, რომელიც მიღებულია პირის მიერ საგანმანათლებლო დაწესებულებისაგან დამოუკიდებლად ან არაკრედიტებული საგანმანათლებლო პროგრამით;

დ) დიპლომირებული სპეციალისტი – პირი, რომელმაც ათვისა პროფესიული უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამა, მიიღო შესაბამისი კვალიფიკაცია და რომელსაც შეუძლია სწავლის პროცესში ათვისებული მეთოდების, აგრეთვე პროფესიულ ვითარებებში მის მიერ შემუშავებული მეთოდებისა და მიდგომების გამოყენებით გადაწყვიტოს პროფესიული ამოცანები ცნობილ და უცნობ გარემოებებში;

ე) ეროვნული პროფესიული სააგენტო – საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, რომელიც შეიმუშავებს პროფესიულ სტანდარტებს და ასრულებს ამ კანონით გათვალისწინებულ სხვა უფლებამოსილებებს პროფესიული განათლების რეგულირების მიზნით;

ვ) ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩო - დოკუმენტი, რომელშიც სისტემატიზებულია საქართველოში არსებული სახელობო და პროფესიული უმაღლესი განათლების შესაბამისი ყველა პროფესია, კვალიფიკაცია და კვალიფიკაციათა დონე;

ზ) ვაუჩერი - სახელმწიფოს მიერ პროფესიული სტუდენტისათვის გადაცემული, მიმოქცევადი ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც შეიძლება გამოშვებულ იქნეს როგორც მატერიალიზებული, ისე არამატერიალიზებული ფორმით და რომელიც განკუთვნილია პროფესიული სტუდენტის მიერ სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამის ათვისების დასაფინანსებლად;

თ) ინსტრუქტორი - პირი, რომელსაც აქვს შესაბამის პროფესიულ სფეროში მუშაობის არანაკლებ 3 წლის გამოცდილება და რომელიც ახორციელებს სწავლებას პრაქტიკული უნარ-ჩვევების განვითარების მიზნით;

ი) კვალიფიკაცია - კონკრეტულ შრომით საქმიანობაში პროფესიული ცოდნის, უნარ-ჩვევებისა და კომპეტენციების ფლობის დონე;

კ) კოლეჯი - უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება, რომელიც ახორციელებს პროფესიულ უმაღლეს საგანმანათლებლო პროგრამებს;

ლ) კრედიტი - ერთეული, რომელიც გამოხატავს სტუდენტის მიერ ერთი საგნის ასათვისებლად შესასრულებელი სამუშაოს მოცულობას;

მ) მასწავლებლის/ინსტრუქტორის სერტიფიცირება - საჯარო სამართლის იურიდიული პირის მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრის მიერ კანონმდებლობით დადგენილი წესით სახელობო განათლების მასწავლებლის/ინსტრუქტორისათვის პედაგოგიური საქმიანობის განხორციელების უფლების მინიჭება ან/და განახლება ;

ნ) მასწავლებელი - პირი, რომელსაც აქვს უმაღლესი განათლება შესაბამის სფეროში, გავლილი აქვს აკრედიტებული პედაგოგიური საგანმანათლებლო კურსი კანონმდებლობით დადგენილი წესით და ახორციელებს სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლებას;

ო) პროფესია - ცოდნის, უნარ-ჩვევებისა და კომპეტენციების ნაკრები, რომელთა ფლობა აუცილებელია გარკვეულ სფეროში შრომითი საქმიანობის განხორციელებისათვის და რომელთა შექმნა შესაძლებელია სწავლის ან/და შესაბამის სფეროში საქმიანობის შედეგად;

პ) პროფესიული ასოციაცია - საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად შექმნილი, წევრობაზე დაფუძნებული, დამოუკიდებელი არასამეწარმეო იურიდიული პირი, რომელიც შედგება ერთი ან რამდენიმე მომიჯნავე პროფესიის წარმომადგენლებისაგან და მიზნად ისახავს პროფესიის განვითარებას, წევრთა ერთობლივი ინტერესების დაცვას, პროფესიული ეთიკის დაცვაზე ზრუნვას;

ჟ) პროფესიული განათლება - სახელობო ან/და პროფესიული უმაღლესი განათლება, რომელიც მიზნად ისახავს პირის მომავალი პროფესიული საქმიანობისათვის მომზადებას;

რ) პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულება - საჯარო ან კერძო სამართლის სამეწარმეო ან არასამეწარმეო იურიდიული პირი, რომელიც ახორციელებს სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამებს სტანდარტული სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამების შესაბამისად;

ს) პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტი – დოკუმენტი, რომელიც შეიცავს სტანდარტული სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამისა და მისი შექმნის წესსა და პირობებს;

ტ) პროფესიული სტანდარტი – ეროვნული პროფესიული სააგენტოს მიერ დამტკიცებული დოკუმენტი, რომელიც ადგენს თუ რა კომპეტენციას, უნარ-ჩვევებსა და ცოდნას უნდა ფლობდეს კონკრეტული პროფესიის წარმომადგენელი;

უ) პროფესიული სტუდენტი - პირი, რომელიც სწავლობს სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამით;

ფ) პროფესიული სწავლების ცენტრი – საჯარო სამართლის იურიდიული პირი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულება, რომელიც ახორციელებს სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამებს.

ქ) რეგულირებადი პროფესია – საქმიანობა, რომლის განსახორციელებლადაც პირი საჭიროებს კანონმდებლობით დადგენილ ფორმალურ განათლებასა და შესაბამისი სასერტიფიკაციო გამოცდის ჩაბარებას;

ღ) საატესტაციო ორგანო – საჯარო ან კერძო სამართლის სამეწარმეო ან არასამეწარმეო იურიდიული პირი, რომელიც კანონმდებლობით დადგენილი წესით აღიარებულია, როგორც არაფორმალური და ფორმალური განათლების ატესტაციის ჩატარებაზე უფლებამოსილი ორგანო;

ყ) სასწავლო პრაქტიკა - სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამის შესაბამისი პრაქტიკული საქმიანობა, რომელიც ხორციელდება პრაქტიკული სწავლებისათვის სპეციალურად შექმნილ გარემოში უშუალოდ პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებაში ან მის გარეთ;

შ) სასწავლო-სამეწარმეო პარტნიორობა – სახელმწიფოს შესაბამისი ორგანოების, კომპეტენტური საჯარო სამართლის იურიდიული პირების, დამსაქმებლების, პროფესიული კავშირების და საგანმანათლებლო დაწესებულებების თანამშრომლობა ქვეყანაში პროფესიული განათლების განვითარების მიზნით;

ჩ) საწარმოო პრაქტიკა - პროფესიული სტუდენტის მიერ განხორციელებული საქმიანობა, რომელიც კანონმდებლობით დადგენილი წესით ანაზღაურდება დამსაქმებლის მიერ და იმავდროულად მიზნად ისახავს პროფესიული სტუდენტის პროფესიული უნარ-ჩვევების განვითარებას;

ც) სახელობო განათლება – პროფესიული განათლების სახე, რომლის მიღებაც შეიძლება ზოგადი განათლების საბაზო საფეხურის დასრულების შემდეგ და მიზნად ისახავს სერტიფიცირებული სპეციალისტის მომზადებას;

ძ) სერტიფიცირებული სპეციალისტი - პირი, რომელმაც აითვისა სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამა და რომელსაც მიღებული ცოდნის საფუძველზე აქვს უნარი განახორციელოს პროფესიული მოქმედებები როგორც ცნობილ, ისე უცნობ პირობებში და მიეცა შესაბამისი კვალიფიკაცია;

წ) სტანდარტული სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამა - დოკუმენტი, რომელიც მოიცავს პროფესიულ სტანდარტში მოყვანილი ცოდნის მიღებისა და უნარ-ჩვევების განვითარებისათვის აუცილებელ საგანმანათლებლო კურსებს, მათ შინაარსს და განაწილებას დროში.

მუხლი 3. პროფესიული განათლების მიზნები და ამოცანები

1. საქართველოში პროფესიული განათლების ძირითადი მიზნებია:

ა) მოსახლეობის პროფესიულ-საგანმანათლებლო მოთხოვნების დაკმაყოფილება, პიროვნების პროფესიული განვითარების, პროფესიული კარიერის ჩამოყალიბებისა და სოციალური დაცვის ხელშეწყობა;

ბ) ეკონომიკის უზრუნველყოფა შიდა და საერთაშორისო შრომის ბაზარზე კონკურენტუნარიანი კვალიფიციური კადრებით, სწრაფად ცვალებადი შრომის ბაზრის მოთხოვნების მიმართ განათლების სისტემის მისადაგება;

გ) დასაქმებულთა კონკურენტუნარიანობის შენარჩუნება პროფესიული გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების მეშვეობით;

დ) ახალ სოციალურ-ეკონომიკურ პირობებთან მოსახლეობის ადაპტაციის ხელშეწყობა მათ მიერ საკუთარი ბიზნესის წამოწყებისა თუ თვითდასაქმების გზით;

ე) პროფესიულ სტუდენტთა და სტუდენტთა მობილობის წახალისება;

ვ) პროფესიული განვითარების პირობების და დასაქმების პირობების შექმნა პირებისათვის, რომლებიც საზოგადოებისაგან გარიყვის რისკის ქვეშ იმყოფებიან;

ზ) უწყვეტი განათლების სისტემის განვითარება;

თ) პროფესიული განათლების სფეროში სასწავლო-სამეწარმეო პარტნიორობის სისტემის შექმნა.

2. ამ მუხლის 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებული მიზნების მისაღწევად პროფესიული განათლების ამოცანებია:

ა) საქართველოში ერთიანი პროფესიულ-საგანმანათლებლო სივრცის ჩამოყალიბება სწავლების უწყვეტობის, მრავალსაფეხურიანობის, მრავალფეროვნების გათვალისწინებით;

ბ) საქართველოს პროფესიული განათლების სისტემის ერთიან ევროპულ საგანმანათლებლო სივრცესთან დაახლოება და შემდგომი ინტეგრაცია;

გ) პროფესიული განათლების დაკავშირება ადგილობრივ მოთხოვნებთან; პროფესიული საგანმანათლებლო ქსელის შექმნა რეგიონული განვითარების მიმდინარე და პერსპექტიული მოთხოვნების გათვალისწინებით;

დ) პროფესიული სწავლების ცენტრების და კოლეჯების შექმნა სახელობო და პროფესიული უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების რეალიზაციისათვის;

ე) პროფესიული განათლების ყველა საფეხურზე პროფესიულ სტუდენტთა საგანმანათლებლო მუშაობის დაგეგმვისა და შეფასების ერთიანი საკრედიტო სისტემის დანერგვა;

ვ) მასწავლებელთა და ინსტრუქტორთა მომზადება-გადამზადების ახალი პრაქტიკის გავრცელება, კონკრეტული პროფესიის განვითარების საფუძველზე, პროფესიული პედაგოგიკის და ანდრაგოგიკის მიღწევების გამოყენებით;

ზ) ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩოს შემუშავება და სრულყოფა;

თ) თითოეული პროფესიისათვის პროფესიული სტანდარტების შემუშავება;

ი) სტანდარტული სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება, მათი შემდგომი განახლება და განვითარება;

კ) პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების აკრედიტაციის სისტემის შექმნა;

ლ) პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში პროფესიული ორიენტაციის სისტემის შექმნა და განვითარება, პროფესიული სტუდენტისათვის საკუთარი ბიზნესის შექმნისა და გამძლეობის შესაძლებლობის გაცნობა.

მუხლი 4. პროფესიული განათლების მიღების უფლება

1. ყველას აქვს პროფესიული განათლების მიღების უფლება, რათა შეიძინოს ის ცოდნა და უნარ-ჩვევები, რომლებიც აუცილებელია პროფესიული კარიერის ჩამოყალიბებისათვის.

2. პროფესიული განათლების მიღების უზრუნველსაყოფად სახელმწიფო ქმნის პროფესიული განათლების სისტემას, რომელიც ეყრდნობა პროფესიული სწავლების ცენტრებსა და კოლეჯებს.

3. პროფესიული განათლების სისტემამ უნდა უზრუნველყოს თითოეული ადამიანის პროფესიული განათლების, მომზადებისა და განვითარების პირობები მისი განსაკუთრებული საჭიროებების გათვალისწინებით, კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

4. პროფესიული განათლების მიღება შეიძლება არაფორმალური გზით. პროფესიული განათლების სისტემა უზრუნველყოფს არაფორმალური გზით შეძენილი უნარ-ჩვევების, ცოდნისა და კომპეტენციების ატესტაციით დადასტურების და შესაბამისი კვალიფიკაციის მინიჭების ან/და აღიარების შესაძლებლობის არსებობას საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

5. პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულება და/ან არაფორმალური განათლების ატესტაციის განმახორციელებელი დაწესებულება ვალდებულია უზრუნველყოს პირის სამართლიანი შეფასება.

6. პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულება ვალდებულია შექმნას ჯანმრთელობის, სიცოცხლისა და საკუთრებისათვის უსაფრთხო გარემო სწავლისა და სასწავლო პრაქტიკის დროს დაწესებულების ტერიტორიაზე.

7. პროფესიული სტუდენტის უფლებები საწარმოო პრაქტიკის გავლის დროს დაცულ უნდა იქნეს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად.

8. პროფესიული განათლების უფლების სრულყოფილი განხორციელების მიზნით პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებები ახორციელებენ პროფესიულ ორიენტაციას, რაც მიზნად ისახავს აბიტურიენტების, პროფესიული სტუდენტებისა და სტუდენტების კონსულტაციას მათი მომავალი პროფესიული საქმიანობასა და შრომით პირობებთან დაკავშირებით. პროფესიული ორიენტაციის მიზნით პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებები ამყარებენ კავშირს დამსაქმებლებთან.

თავი 2. პროფესიული განათლების სახეები

მუხლი 5. პროფესიული განათლების სახეები და ადგილი განათლების სისტემაში

1. განათლების სისტემა საქართველოში უზრუნველყოფს ზოგადი განათლების, პროფესიული განათლების და უმაღლესი აკადემიური განათლების ურთიერთკავშირს.

2. პროფესიული განათლება შეიძლება იყოს ფორმალური და არაფორმალური.

3. ფორმალური პროფესიული განათლება ხორციელდება პროფესიული სწავლებისათვის შექმნილ აკრედიტებულ საგანმანათლებლო დაწესებულებაში, სტრუქტურირებულ გარემოში და სრულდება შესაბამისი კვალიფიკაციის მინიჭებით ან შეცვლით და შესაბამისი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტის გაცემით.

4. არაფორმალური განათლება არის განათლება, რომელიც არ არის მიღებული აკრედიტებული საგანმანათლებლო პროგრამის ათვისების შედეგად და არ ითვალისწინებს აკრედიტებული განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტის მიღებას. არაფორმალური განათლება შეიძლება მიღებულ იქნეს დამოუკიდებელი, არაინსტიტუციური ან არასტრუქტურირებული მუშაობის ფორმითაც.

5. საქართველოში ფორმალური პროფესიული განათლების სახეებია: სახელობო განათლება და პროფესიული უმაღლესი განათლება.

6. სახელობო განათლების მიღება შეიძლება ზოგადი განათლების საბაზო საფეხურის დაძლევის საფუძველზე, ხოლო პროფესიული უმაღლესი განათლების – სრული ზოგადი განათლების მიღების საფუძველზე.

7. პროფესიული უმაღლესი განათლება რეგულირდება "უმაღლესი განათლების შესახებ" საქართველოს კანონით.

მუხლი 6. ფორმალური და არაფორმალური განათლება

1. არაფორმალური განათლება მიზნად ისახავს პროფესიის ათვისებას, პროფესიულ გადამზადებას ან/და კვალიფიკაციის ამაღლებას. არაფორმალური განათლების გზით მიღებული კვალიფიკაციის სახელმწიფო აღიარება ხორციელდება კანონმდებლობით დადგენილი წესით ატესტაციის გავლის შედეგად.

2. პროფესიული კვალიფიკაციის ამაღლების საგანმანათლებლო პროგრამები შეიძლება განხორციელდნენ პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებაში სტრუქტურირებულ გარემოში. პროფესიული კვალიფიკაციის ამაღლების საგანმანათლებლო პროგრამები არ ექვემდებარებიან აკრედიტაციას.

3. არაფორმალური განათლების გზით მიღებული კვალიფიკაციის ატესტაციას ახორციელებენ საატესტაციო ორგანოები. საატესტაციო ორგანო შეიძლება იყოს იურიდიული პირი, განურჩევლად მისი ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმისა, რომელიც მოიპოვებს აღიარებას როგორც საატესტაციო ორგანო კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

4. ატესტაცია მიზნად ისახავს:

ა) არაფორმალური პროფესიული განათლების მქონე პირის ცოდნისა და უნარ-ჩვევების შემოწმებას და შესაბამისი კვალიფიკაციის მინიჭებას ან შეცვლას;

ბ) უცხო ქვეყანაში მიღებული პროფესიული განათლების და კვალიფიკაციის აღიარებას;

გ) საქართველოში მიღებული ფორმალური განათლების შეფასებას და შესაბამისი კვალიფიკაციის დამოწმებას.

5. საატესტაციო ორგანოს თითოეული პროფესიისა და კვალიფიკაციისათვის ადგენს ეროვნული პროფესიული სააგენტო. ეროვნული პროფესიული სააგენტოს პროფესიული საბჭოს მიერ შეიძლება განისაზღვროს საატესტაციო ორგანოს დადგენის წესი.

6. ატესტაციის წესსა და პირობებს ადგენს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო ეროვნული პროფესიული სააგენტოს წარდგინებით.

მუხლი 7. ფორმალური პროფესიული განათლება

1. ფორმალური პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამები მოიცავენ თეორიულ სწავლებას, სასწავლო პრაქტიკას ან/და საწარმოო პრაქტიკას.

2. სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამები ხორციელდება პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში.

3. სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამის ხანგრძლივობა არ აღემატება 2 წელს.

4. სახელობო საგანმანათლებლო საქმიანობა, რომელიც მოიცავს სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამებს და რომლის შედეგადაც პირს ენიჭება პროფესიული კვალიფიკაცია, ექვემდებარება ლიცენზირებას საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

5. პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებაში მიღებული განათლების სახელმწიფო აღიარებისათვის სავალდებულოა დაწესებულების აკრედიტაცია. სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამების ათვისების შედეგად გაიცემა სახელობო განათლების დამადასტურებელი სპეციალისტის სერტიფიკატი.

6. პროფესიული უმაღლესი განათლების მიღება შეიძლება უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში “უმაღლესი განათლების შესახებ” საქართველოს კანონის და შესაბამისი კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტებით განსაზღვრული წესით. პროფესიული უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის ათვისების შედეგად გაიცემა პროფესიული უმაღლესი განათლების დამადასტურებელი სპეციალისტის დიპლომი.

7. სახელობო განათლება პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებასა და ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებას შორის შესაბამისი ხელშეკრულების არსებობის შემთხვევაში შეიძლება ჩაითვალოს ერთიანი ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებულ სასწავლო გეგმაში კანონმდებლობით დადგენილი წესით. ამ შემთხვევაში პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების მიერ განხორციელებული საგანმანათლებლო პროგრამა შეიძლება დაექვემდებაროს შესაბამის სახელობო განათლების აკრედიტაციას.

8. უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება უფლებამოსილია განახორციელოს სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამები კანონმდებლობით დადგენილი წესით, სხვა დამოუკიდებელი იურიდიული პირის შექმნის გარეშე. ამ შემთხვევაში მასზე ვრცელდება პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების პროფესიული სწავლების ცენტრის მიმართ დადგენილი ლიცენზირების, აკრედიტაციის, დაფინანსებისა და მასწავლებლის შრომის ანაზღაურების წესი და პირობები.

მუხლი 8. ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩო

1. საქართველოში არსებული პროფესიების და შესაბამისი კვალიფიკაციების განსაზღვრის მიზნით სახელმწიფოში იქმნება ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩო, რომელსაც პროფესიულ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით შეიმუშავებს და ამტკიცებს ეროვნული პროფესიული სააგენტო.

2. ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩო ახდენს საქართველოში არსებული სახელობო და პროფესიული უმაღლესი განათლების შესაბამისი ყველა პროფესიის, კვალიფიკაციისა და კვალიფიკაციათა დონის სიტემატიზაციას. ყველა ამ პროფესიისა და კვალიფიკაციისათვის ეროვნული პროფესიული სააგენტო ქმნის პროფესიულ სტანდარტს. სახელმწიფო უზრუნველყოფს ეროვნულ საკვალიფიკაციო ჩარჩოში არსებული ყველა პროფესიის შესაბამისი კვალიფიკაციისათვის აუცილებელი ფორმალური განათლების აკრედიტაციას და არაფორმალური გზით შეძენილი უნარ-ჩვევებისა და ცოდნის ატესტაციას კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

3. ეროვნულ საკვალიფიკაციო ჩარჩოში კონკრეტული კვალიფიკაციის არარსებობა არ ზღუდავს შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამით სწავლებას, მაგრამ გამორიცხავს მის სახელმწიფო აღიარებას.

მუხლი 9. რეგულირებადი პროფესიები

1. მაღალი რისკის შემცველ პროფესიებს, რომლებიც დაკავშირებულნი არიან ადამიანის ჯანმრთელობასთან, პიროვნების განვითარებასთან და მაღალ საზოგადოებრივ ინტერესთან, სახელმწიფო გამოყოფს რეგულირებადი პროფესიის სახით. რეგულირებადი პროფესიით საქმიანობისათვის აუცილებელია როგორც ფორმალური განათლება, ისე შესაბამისი სასერტიფიკაციო გამოცდის ჩაბარება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

2. რეგულირებადი პროფესიების ნუსხას, რომლებსაც შეესაბამება სახელობო ან/და პროფესიული უმაღლესი განათლების კვალიფიკაცია, აგრეთვე ამ რეგულირებადი პროფესიით საქმიანობის უფლების მინიჭებისათვის აუცილებელ პირობებსა და წესს ეროვნული პროფესიული სააგენტოს წარდგინებით და/ან მისი სავალდებულო დასკვნის გათვალისწინებით ადგენს საქართველოს მთავრობა.

თავი 3. პროფესიული განათლების სისტემის მართვა

მუხლი 10. პროფესიული განათლების სისტემის მართვის ორგანოები

1. პროფესიული განათლების სისტემის მართვის კომპეტენტურ ორგანოებს წარმოადგენენ:

- ა) საქართველოს მთავრობა;
- ბ) საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო;
- გ) საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო;
- დ) აჭარისა და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკების განათლების სამინისტროები;
- ე) ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოები;
- ვ) საჯარო სამართლის იურიდიული პირი ეროვნული პროფესიული სააგენტო;
- ზ) საჯარო სამართლის იურიდიული პირი განათლების აკრედიტაციის ეროვნული ცენტრი;
- თ) საჯარო სამართლის იურიდიული პირი ეროვნული სასწავლო გეგმებისა და შეფასების ცენტრი;
- ი) საჯარო სამართლის იურიდიული პირი მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრი.

2. პროფესიული განათლების სისტემის მართვის კომპეტენტური ორგანოები პროფესიული განათლების სფეროში საქმიანობას ახორციელებენ სასწავლო-სამეწარმეო პარტნიორობის პრინციპზე დაყრდნობით.

მუხლი 11. საქართველოს მთავრობა

1. საქართველოს მთავრობა პროფესიული განათლების სფეროში:
 - ა) განსაზღვრავს სახელმწიფო პოლიტიკას;
 - ბ) ადგენს რეგულირებადი პროფესიების ნუსხას, რეგულირებადი პროფესიით საქმიანობის უფლების მოპოვებისათვის აუცილებელ პირობებს და პირობების შესრულების წესს;
 - გ) განსაზღვრავს რეგულირებადი პროფესიებისათვის შესაბამისი სასერტიფიკაციო გამოცდის ჩამტარებელ ორგანოს;
 - დ) ადგენს პროფესიული განათლების დაფინანსების წესს;
 - ე) ქმნის საჯარო სამართლის იურიდიულ პირ ეროვნულ პროფესიულ სააგენტოს, ამტკიცებს მის წესდებას.
2. საქართველოს პრემიერ-მინისტრი თანამდებობაზე ნიშნავს და ათავისუფლებს ეროვნული პროფესიული სააგენტოს თავმჯდომარეს.

მუხლი 12. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო

პროფესიული განათლების სფეროში საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო:

- ა) ახორციელებს სახელმწიფო პოლიტიკას;
- ბ) აფუძნებს, საჯარო სამართლის იურიდიულ პირ პროფესიული სწავლების ცენტრებს, ამტკიცებს მათ წესდებებს, ახორციელებს მათზე სახელმწიფო კონტროლს, მათ რეორგანიზაცია-ლიკვიდაციას, თანამდებობაზე ნიშნავს და ათავისუფლებს პროფესიული სწავლების ცენტრების დირექტორებს;.
- გ) აფუძნებს კერძო სამართლის არასამეწარმეო იურიდიულ პირ პროფესიული სწავლების ცენტრებს;
- დ) საჯარო სამართლის იურიდიული პირი განათლების აკრედიტაციის ეროვნული ცენტრის წარდგინებით ამტკიცებს პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების აკრედიტაციის დებულებას, რომელიც განსაზღვრავს აკრედიტაციის კრიტერიუმებსა და აკრედიტაციის ჩატარების წესს;
- ე) შეიმუშავებს პროფესიული განათლების სისტემის ინდიკატორების ამსახველ ძირითად დოკუმენტს;
- ვ) ადგენს უცხოეთში მიღებული პროფესიული განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტის აღიარების წესსა და პირობებს;
- ზ) ეროვნული პროფესიული სააგენტოს წარდგინებით ადგენს არაფორმალური განათლების ატესტაციის წესსა და პირობებს;
- თ) თანამშრომლობს საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, უცხო ქვეყნების პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან ხარისხის შემოწმებისა და უზრუნველყოფის სფეროში;
- ი) შეიმუშავებს პროგრამებს პროფესიული განათლების ხარისხის ამაღლების ხელშეწყობის მიზნით;
- კ) ახორციელებს სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამების განმახორციელებელი იურიდიული პირების ლიცენზირებას;

ლ) ნიშნავს თავის წარმომადგენელს ეროვნული პროფესიული სააგენტოს პროფესიულ საბჭოში;

მ) ამტკიცებს აკრედიტებულ საგანმანათლებლო დაწესებულებაში მიღებული სახელობო განათლების დამადასტურებელი სახელმწიფო დოკუმენტის ნიმუშს;

ნ) ამტკიცებს სახელობო საგანმანათლებლო სტანდარტს საჯარო სამართლის იურიდიული პირი ეროვნული სასწავლო გეგმებისა და შეფასების ცენტრის წარდგინებით;

ო) ამტკიცებს სტანდარტულ სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამებს საჯარო სამართლის იურიდიული პირი ეროვნული სასწავლო გეგმებისა და შეფასების ცენტრის ან სხვა პირის წარდგინებით სახელობო საგანმანათლებლო სტანდარტის შესაბამისად;

პ) საჯარო სამართლის იურიდიული პირის მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრის წარდგინებით ამტკიცებს სახელობო განათლების მასწავლებლის და ინსტრუქტორის პროფესიულ სტანდარტებს, მასწავლებლის ეთიკის კოდექსის შემუშავების წესს, ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული ნორმების დარღვევების შემთხვევაში მასწავლებლის მიმართ განსახორციელებელი დისციპლინური წარმოების წესს;

ჟ) საჯარო სამართლის იურიდიული პირის მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრის წარდგინებით ამტკიცებს სახელობო განათლების მასწავლებლობის და ინსტრუქტორის სერტიფიცირების წესს;

რ) ამტკიცებს სახელობო განათლების მასწავლებლისა და ინსტრუქტორის საგანმანათლებლო პროგრამის აკრედიტაციის კრიტერიუმებს;

ს) ადგენს პროფესიული განათლების კრედიტების გაანგარიშების წესს;

ტ) ადგენს პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებაში პროფესიული სტუდენტის ჩასარიცხად წარსადგენი აუცილებელი დოკუმენტების ნუსხას;

უ) ადგენს სახელობო განათლების მასწავლებელს/ინსტრუქტორს და დირექტორის შორის ხელშეკრულების სავალდებულო პირობებს;

ფ) ახორციელებს საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ სხვა უფლებამოსილებებს.

მუხლი 13. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო:

ა) ახორციელებს საჯარო სამართლის იურიდიული პირი ეროვნული პროფესიული სააგენტოს სახელმწიფო კონტროლს;

ბ) ნიშნავს თავის წარმომადგენელს ეროვნული პროფესიული სააგენტოს პროფესიულ საბჭოში;

გ) წარადგენს საქართველოს პრემიერ-მინისტრთან ეროვნული პროფესიული სააგენტოს თავმჯდომარის კანდიდატურას.

მუხლი 14. აჭარისა და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკების განათლების სამინისტროები

აჭარისა და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების სამინისტროები ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე პროფესიული განათლების სფეროში ქმნიან პროფესიული სწავლების ცენტრებს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

მუხლი 15. ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოები

ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოები პროფესიული განათლების სფეროში:

ა) ხელს უწყობენ პროფესიული სწავლების ცენტრების მოქმედებას, უფლებამოსილნი არიან განახორციელონ პროფესიული სწავლების ცენტრების დაფინანსება;

ბ) მონაწილეობენ პროფესიული სწავლების ცენტრების მართვაში წესდებით განსაზღვრული წესით;

გ) ქმნიან კერძო სამართლის არასამეწარმეო იურიდიულ პირ პროფესიული სწავლების ცენტრებს;

დ) ახორციელებენ კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

მუხლი 16. ეროვნული პროფესიული სააგენტო

1. საჯარო სამართლის იურიდიული პირი ეროვნული პროფესიული სააგენტო იქმნება საქართველოს მთავრობის მიერ.

2. ეროვნული პროფესიული სააგენტო წარმოადგენს ორგანოს, რომლის მართვა ხორციელდება სააგენტოს თავმჯდომარისა და პროფესიული საბჭოს მიერ.

3. ეროვნული პროფესიული სააგენტოს პროფესიულ საბჭოში წარმოდგენილნი არიან:

ა) საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს 1 წარმომადგენელი;

ბ) საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს 1 წარმომადგენელი;

გ) საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს 1 წარმომადგენელი;

დ) პროფესიული კავშირების 1 წარმომადგენელი;

ე) დამსაქმებელთა კავშირების 1 წარმომადგენელი;

ვ) პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების განმახორციელებელ იურიდიულ პირთა (მათი გაერთიანებების/კავშირების) 1 წარმომადგენელი.

4. ეროვნული პროფესიული სააგენტო თავის კომპეტენციებს ახორციელებს პროფესიულ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით კონკრეტულ სფეროში ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

5. ეროვნული პროფესიული სააგენტო:

ა) შეიმუშავებს და ამტკიცებს ეროვნულ საკვალიფიკაციო ჩარჩოსა და საატესტაციო ორგანოს დადგენის წესს, რაც მტკიცდება პროფესიული საბჭოს დადგენილებით "ნორმატიული აქტების შესახებ" საქართველოს კანონით დადგენილი წესით;

ბ) ეროვნულ საკვალიფიკაციო ჩარჩოში არსებული ყველა პროფესიისა და კვალიფიკაციისათვის შეიმუშავებს პროფესიულ სტანდარტს, რომელიც მტკიცდება პროფესიული საბჭოს დადგენილებით, "ნორმატიული აქტების" შესახებ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით;

გ) ახორციელებს არაფორმალური და ფორმალური განათლების საატესტაციო ორგანოთა აღიარებას, ადგენს საატესტაციო ორგანოთა აღიარების

წესს, ადგენს არაფორმალური გზით შექმნილი პროფესიული ცოდნის ატესტაციის წესს;

დ) შეიმუშავებს წინადადებებს საქართველოს მთავრობისათვის პროფესიული განათლების სფეროში პოლიტიკის განხორციელებასთან დაკავშირებით;

ე) აწარმოებს პროფესიათა საინფორმაციო ბანკს;

ვ) თავისი კომპეტენციის ფარგლებში ქმნის კომისიებსა და სამუშაო ჯგუფებს;

ზ) იკვლევს შრომის ბაზარს;

თ) ახორციელებს საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

6. ეროვნულ პროფესიულ სააგენტოზე სახელმწიფო კონტროლს ახორციელებს საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

მუხლი 17. პროფესიული ასოციაციები

1. პროფესიული ასოციაციები ხელს უწყობენ კონკრეტული პროფესიების განვითარებას.

2. პროფესიული ასოციაციები:

ა) შეიმუშავებენ წინადადებებს ეროვნულ საკვალიფიკაციო ჩარჩოში კვალიფიკაციის ან/და პროფესიის დამატების, ამოღების და ცვლილების, აგრეთვე პროფესიული სტანდარტის შესახებ და წარუდგენენ ეროვნულ პროფესიულ სააგენტოს;

ბ) შეიმუშავებენ წინადადებებს სახელობო საგანმანათლებლო სტანდარტის შესახებ და წარუდგენენ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს;

გ) შეიმუშავებენ სტანდარტულ სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამას და წარუდგენენ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს დასამტკიცებლად საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით;

დ) ხელს უწყობენ პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებს პროფესიული განათლების ხარისხის გაუმჯობესებაში; ხელს უწყობენ შრომის ბაზრის მოთხოვნების და საგანმანათლებლო პროგრამების დაკავშირებას;

ე) საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, კანონმდებლობით დადგენილ შემთხვევებში ატარებენ შესაბამის პროფესიაში სახელმწიფო სასერტიფიკაციო გამოცდას;

ვ) უფლებამოსილი არიან შექმნან სარეკომენდაციო პროფესიული სტანდარტები, პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამები და განახორციელონ პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებათა და საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაცია საკუთარი სტანდარტებისა და აკრედიტაციის პირობების შესაბამისად;

ზ) ახორციელებენ საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

მუხლი 18. განათლების აკრედიტაციის ეროვნული ცენტრი

1. საჯარო სამართლის იურიდიული პირი განათლების აკრედიტაციის ეროვნული ცენტრი ახორციელებს პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებათა აკრედიტაციას საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

2. საჯარო სამართლის იურიდიული პირი განათლების აკრედიტაციის ეროვნული ცენტრი ახორციელებს სახელობო განათლების მასწავლებლის/ინსტრუქტორისათვის განსაზღვრული პედაგოგიური საგანმანათლებლო კურსის პროგრამულ აკრედიტაციას.

მუხლი 19. ეროვნული სასწავლო გეგმებისა და შეფასების ცენტრი

1. საჯარო სამართლის იურიდიული პირი ეროვნული სასწავლო გეგმებისა და შეფასების ცენტრი შეიმუშავებს სახელობო საგანმანათლებლო სტანდარტის პროექტს და წარუდგენს დასამტკიცებლად საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს.

2. საჯარო სამართლის იურიდიული პირი ეროვნული სასწავლო გეგმებისა და შეფასების ცენტრი პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტების შესაბამისად შეიმუშავებს სტანდარტულ სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამებს და წარუდგენს დასამტკიცებლად საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს, ხოლო სხვა პირის მიერ სტანდარტული სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამის პროექტის შემუშავების შემთხვევაში - ადგენს პროექტის შესაბამისობას სახელობო საგანმანათლებლო სტანდარტთან და გასცემს შესაბამის დასკვნას.

მუხლი 20. მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრი

1. საჯარო სამართლის იურიდიული პირი მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრი შეიმუშავებს და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს დასამტკიცებლად წარუდგენს:

ა) სახელობო განათლების მასწავლებლის/ინსტრუქტორის პროფესიულ სტანდარტს;

ბ) სახელობო განათლების მასწავლებლის/ინსტრუქტორის ეთიკის კოდექსს;

გ) სახელობო განათლების ინსტრუქტორთა/მასწავლებელთა სერტიფიცირების წესს.

2. საჯარო სამართლის იურიდიული პირი მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრი ახორციელებს სახელობო განათლების მასწავლებელთა და ინსტრუქტორთა სერტიფიცირებას, ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული ნორმების დარღვევების შემთხვევაში მასწავლებლის ან/და ინსტრუქტორის მიმართ დისციპლინურ წარმოებას.

თავი 4. პროფესიული განათლების მასწავლებელი, ინსტრუქტორი და პროფესიული სტუდენტი

მუხლი 21 მასწავლებელი და ინსტრუქტორი

1. პროფესიული სწავლების ცენტრის მასწავლებელი შეიძლება იყოს შესაბამისი უმაღლესი განათლების მქონე პირი, რომელსაც გავლილი აქვს შესაბამისი აკრედიტებული პედაგოგიური საგანმანათლებლო კურსი საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დადგენილი კრედიტების მოცულობით და დადგენილი წესით სერტიფიცირებულია, როგორც სახელობო განათლების მასწავლებელი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრის მიერ.

2. სახელობო მასწავლებლის საგანმანათლებლო კურსი ექვემდებარება პროგრამულ აკრედიტაციას. სახელობო მასწავლებლის საგანმანათლებლო კურსის აკრედიტაციის პირობებს ადგენს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო, საჯარო სამართლის იურიდიული პირი მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრის წარდგინებით.

3. ინსტრუქტორი შეიძლება იყოს პირი, რომელსაც აქვს შესაბამის სფეროში მუშაობის არანაკლებ 3 წლის გამოცდილება და ახორციელებს სწავლებას პროფესიულ სტუდენტთა პრაქტიკული უნარ-ჩვევების განვითარების მიზნით. ინსტრუქტორს გავლილი უნდა ჰქონდეს შესაბამისი აკრედიტებული პედაგოგიური საგანმანათლებლო კურსი საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დადგენილი კრედიტების მოცულობით და დადგენილი წესით სერტიფიცირებულია, როგორც სახელობო განათლების ინსტრუქტორი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრის მიერ.

4. ამ მუხლის მე-2 და მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული მასწავლებლის აკრედიტებული საგანმანათლებლო პროგრამის გავლა სავალდებულო არ არის იმ პირებისათვის, რომლებსაც კანონმდებლობით დადგენილი წესით მოპოვებული აქვთ ზოგადი განათლების მასწავლებლის უფლება.

5. პროფესიული სწავლების ცენტრის მასწავლებლის ანაზღაურება სრული სამუშაო კვირის შემთხვევაში არ უნდა იყოს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ საჯარო მოსამსახურის მინიმალურ ანაზღაურებაზე ნაკლები.

6. მასწავლებელს და ინსტრუქტორს უფლება აქვთ მოსთხოვონ დაწესებულებას მუშაობისათვის აუცილებელი, ჯანმრთელობისათვის უსაფრთხო პირობების შექმნა.

7. სახელობო განათლების მასწავლებლის/ინსტრუქტორის სერტიფიცირება მოიცავს პედაგოგიური საქმიანობის უფლების განახლებას საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დადგენილი წესისა და პერიოდულობის შესაბამისად.

მუხლი 22. პროფესიული სტუდენტი

1. პროფესიული სტუდენტის უფლებები პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული შრომითი სასწავლო საქმიანობისას განისაზღვრება საქართველოს შრომის კოდექსით.

2. სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამების განმახორციელებელი დაწესებულება ვალდებულია უზრუნველყოს პროფესიული სტუდენტის ჯანმრთელობის უსაფრთხოება სასწავლო პრაქტიკის დროს.

თავი 5. პროფესიული განათლების რეგულირება

მუხლი 23. პროფესიული სტანდარტი

1. პროფესიული სტანდარტი წარმოადგენს დოკუმენტს, რომელიც აღწერს კონკრეტული პროფესიით საქმიანობისთვის რა უნარ-ჩვევებს, ცოდნასა და კომპეტენციას უნდა ფლობდეს პირი კონკრეტული პროფესიული საქმიანობის განხორციელებისათვის.

2. პროფესიულ სტანდარტს შეიმუშავებს ეროვნული პროფესიული სააგენტო და ამტკიცებს ნორმატიული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად.

3. პროფესიულ სტანდარტი წარმოადგენს სტანდარტული სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამის შექმნის საფუძველს.

მუხლი 24. სახელობო საგანმანათლებლო სტანდარტი

1. სახელობო საგანმანათლებლო სტანდარტი წარმოადგენს დოკუმენტს, რომელიც ადგენს სტანდარტული სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამის აუცილებელ მოთხოვნებს და მისი შექმნის წესს. სახელობო საგანმანათლებლო სტანდარტში მოყვანილი პირობებისა და წესის შესრულება სავალდებულოა სტანდარტული სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამის დამტკიცებისათვის.

2. სახელობო საგანმანათლებლო სტანდარტს შეიმუშავებს საჯარო სამართლის იურიდიული პირი ეროვნული სასწავლო გეგმებისა და შეფასების ცენტრი და დასამტკიცებლად წარუდგენს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს.

მუხლი 25. სტანდარტული სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამა

1. პროფესიული სტანდარტის შესრულების მიზნით საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ამტკიცებს სტანდარტულ სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამებს, რომელთა შესრულება სავალდებულოა სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამების განმახორციელებელი დაწესებულების აკრედიტაციისათვის. სტანდარტული სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამა შედგენილ უნდა იქნეს სახელობო საგანმანათლებლო სტანდარტის შესაბამისად.

2. სტანდარტული სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამას ყოველი პროფესიული სტანდარტისათვის შეიმუშავებს და დასამტკიცებლად წარუდგენს საჯარო სამართლის იურიდიული პირი ეროვნული სასწავლო გეგმებისა და შეფასების ცენტრი.

3. სტანდარტული სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამის დამტკიცების ინიციატორი, მე-2 პუნქტით გათლისწინებულის გარდა, შეიძლება აგრეთვე იყოს სხვა ფიზიკური ან იურიდიული პირი. სხვა ფიზიკური ან იურიდიული პირი სტანდარტული სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამის პროექტს წარუდგენს საჯარო სამართლის იურიდიულ პირ ეროვნული სასწავლო გეგმებისა და შეფასების ცენტრს, რომელიც ადგენს პროექტის შესაბამისობას სახელობო საგანმანათლებლო სტანდარტთან. იმ შემთხვევაში, თუ პროექტი შედგენილია სახელობო საგანმანათლებლო სტანდარტის შესაბამისად, კერძო პირი პროექტს დასამტკიცებლად წარუდგენს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს.

მუხლი 26. პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების აკრედიტაცია

1. პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულება, ექვემდებარება აკრედიტაციას.

2. აკრედიტაცია ადგენს დაწესებულების მიერ განხორციელებული პროგრამების, პროგრამის ფარგლებში დაწესებულებაში ან დაწესებულების გარეთ განხორციელებული სასწავლო პრაქტიკის და მთლიანად დაწესებულებაში არსებული რესურსების შესაბამისობას სტანდარტულ სახელობო

საგანმანათლებლო პროგრამასთან და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დადგენილ აკრედიტაციის ნორმატივებთან.

3. პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების აკრედიტაციის ჩატარების წესი და პირობები წესრიგდება აკრედიტაციის დებულებით, რომელსაც ამტკიცებს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი.

თავი 6. პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების საქმიანობის სამართლებრივი საფუძვლები

მუხლი 27. პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა

1. პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულება შეიძლება იყოს “საჯარო სამართლის იურიდიული პირის შესახებ” საქართველოს კანონის საფუძველზე შექმნილი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი ან კერძო სამართლის სამეწარმეო ან არასამეწარმეო იურიდიული პირი.

2. კერძო სამართლის იურიდიული პირი უფლებამოსილია განახორციელოს პროფესიული საგანმანათლებლო საქმიანობა სხვა დამოუკიდებელი იურიდიული პირის შექმნის გარეშე ”პროფესიული სწავლების ცენტრის” ან სხვა სახელწოდებით.

3. იურიდიული პირი სახელობო საგანმანათლებლო საქმიანობის განხორციელებისათვის საჭიროებს ლიცენზირებას საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად.

4. პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულება მის მიერ მიწოდებული განათლების სახელმწიფო აღიარებისა და დაფინანსებისათვის საჭიროებს აკრედიტაციას საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

5. პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულება თავის საქმიანობას ახორციელებს ავტონომიის ფარგლებში კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

თავი 7. პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების მართვის პრონციპები. პროფესიული სწავლების ცენტრის მართვა

მუხლი 28. პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების მართვის პრინციპები

1. პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულება უზრუნველყოფს:

ა) გადაწყვეტილებების საჯაროობის, გამჭვირვალობისა და დაინტერესებული პირებისათვის ხელმისაწვდომობის პრინციპების განხორციელებას;

ბ) პროფესიულ სტუდენტთა მიმართ თანასწორ მოპყრობას განურჩევლად პირის ეთნიკური კუთვნილებისა, სქესისა, სოციალური წარმოშობისა, პოლიტიკური თუ რელიგიური შეხედულებებისა, ფიზიკური შესაძლებლობებისა და სხვა;

გ) დაწესებულების პროფესიულ სტუდენტთა და მასწავლებელთა მონაწილეობას გადაწყვეტილების მიღების პროცესში;

დ) პროფესიულ სტუდენტთა პოტენციური დამსაქმებლების მოთხოვნების გათვალისწინებას გადაწყვეტილების მიღების პროცესში;

ე) საგანმანათლებლო პროცესის წარმართვას დაწესებულების ავტონომიურობის პრინციპზე დაყრდნობით.

2. პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების წესდებითა და მისი სტრუქტურული ერთეულების დებულებებით არ შეიძლება დადგინდეს ამ პრინციპების შემზღვევა ნორმები.

მუხლი 29. პროფესიული სწავლების ცენტრის მართვის ორგანოები

პროფესიული სწავლების ცენტრის მართვას ახორციელებენ პროფესიული სწავლების ცენტრის დირექტორი და სამეთვალყურეო საბჭო წესდებით განსაზღვრული წესის შესაბამისად.

მუხლი 30. პროფესიული სწავლების ცენტრის სამეთვალყურეო საბჭო

1. პროფესიული სწავლების ცენტრის უმაღლეს მართვის ორგანოს წარმოადგენს სამეთვალყურეო საბჭო, რომლის შემადგენლობაშიც შედიან დამსაქმებლების, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენლები, აგრეთვე პროფესიული სტუდენტების მშობელთა და მასწავლებელთა წარმომადგენლები. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა რაოდენობა და დაკომპლექტების წესი განისაზღვრება პროფესიული სტუდენტების ცენტრის წესდებით.

2. სამეთვალყურეო საბჭო:

ა) დირექტორის წარდგინებით ამტკიცებს პროფესიული სწავლების ცენტრის ბიუჯეტს, აგრეთვე ამტკიცებს დირექტორის მიერ მომზადებულ ანგარიშს და უზრუნველყოფს მის საჯაროობას;

ბ) დირექტორის წარდგინებით ამტკიცებს პროფესიული სწავლების ცენტრის საშტატო განრიგს და შინაგანაწესს. პროფესიული სწავლების ცენტრის შინაგანაწესი სხვა საკითხებთან ერთად უნდა განსაზღვრავდეს დაწესებულებაში პროფესიულ სტუდენტთა მიღების წესებს;

გ) აკონტროლებს დირექტორის მიერ ფინანსების ხარჯვასა და ქონების განკარგვას;

დ) ითანხმებს დირექტორის მიერ წარმოდგენილ პროფესიული სწავლების ცენტრის წესდების პროექტს;

ე) ახორციელებს საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

მუხლი 31. პროფესიული სწავლების ცენტრის დირექტორი

1. პროფესიული სწავლების ცენტრის დირექტორი:

ა) ახორციელებს პროფესიული სწავლების ცენტრის მართვას;

ბ) წარმოადგენს პროფესიული სწავლების ცენტრს მესამე პირებთან ურთიერთობებში;

გ) სამეთვალყურეო საბჭოს დასამტკიცებლად წარუდგენს პროფესიული სწავლების ცენტრის შინაგანაწესს და ბიუჯეტს;

დ) შეიმუშავებს და სამეთვალყურეო საბჭოს დასამტკიცებლად წარუდგენს პროფესიული სწავლების ცენტრის საშტატო განრიგს;

ე) უზრუნველყოფს მასწავლებლებთან, ინსტრუქტორებთან და პროფესიული სწავლების ცენტრის სხვა თანამშრომლებთან შრომითი ხელშეკრულებების დადებასა და შესრულებას;

ვ) უფლებამოსილია ვადამდე შეუწყვიტოს მასწავლებელს და ინსტრუქტორს შრომითი ხელშეკრულება ხელშეკრულების პირობების დარღვევის ან პედაგოგიური საქმიანობისათვის შეუფერებელი ქმედების ჩადენის შემთხვევაში;

ზ) წესდებით განსაზღვრულ ვადაში აბარებს ყოველწლიურ ანგარიშს სამეთვალყურეო საბჭოს პროფესიული სწავლების ცენტრის საგანმანათლებლო, ფინანსური და კანონმდებლობით ნებადართული სხვა საქმიანობის შესახებ;

თ) უფლებამოსილია დადოს გარიგებები, მათ შორის პროფესიული სწავლების ცენტრის ქონების შესახებ, გარდა იმ გარიგებებისა, რომელთათვისაც საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულია სახელმწიფო კონტროლის განმახორციელებელი ორგანოს თანხმობა;

ი) წარმართავს და ზედამხედველობს პროფესიული სწავლების ცენტრში მიმდინარე საგანმანათლებლო პროცესს და სასწავლო პრაქტიკას;

კ) შეიმუშავებს პროფესიული სწავლების ცენტრის წესდების პროექტს და წარუდგენს სამეთვალყურეო საბჭოს შესათანხმებლად, ხოლო სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებულ პროექტს – საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს დასამტკიცებლად;

ლ) ახორციელებს საქართველოს კანონმდებლობითა და პროფესიული სწავლების ცენტრის წესდებით გათვალისწინებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

2. პროფესიული სწავლების ცენტრის დირექტორი საქართველოს კანონმდებლობითა და წესდებით გათვალისწინებული უფლებამოსილებების განხორციელების მიზნით გამოსცემს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს – ბრძანებას.

თავი 8. პროფესიული განათლების დაფინანსება და ქონება

მუხლი 32. პროფესიული განათლების დაფინანსებაზე უფლებამოსილი სახელმწიფო ორგანოები და პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების დაფინანსება

1. პროფესიული განათლების დაფინანსებას ახორციელებენ სახელმწიფო ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოები, აჭარისა და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის შესაბამისი ორგანოები და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოები საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

2. ამ მუხლის 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებული ორგანოები უფლებამოსილნი არიან დააფინანსონ პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებები ერთ პროფესიულ სტუდენტზე გათვლილი ფინანსური ნორმატივის შესაბამისი ვაუჩერით საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი წესით.

3. ამ მუხლის 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებული ორგანოები უფლებამოსილნი არიან დააფინანსონ პროფესიული სწავლების ცენტრები მიზნობრივი პროგრამული დაფინანსების წესით, კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად.

3. პროფესიულ სწავლების ცენტრს აქვს უფლება მოიზიდოს საქართველოს კანონმდებლობით ნებადართული სხვა ფინანსური სახსრები, მათ შორის მიიღოს

შემოსავალი ეკონომიკური საქმიანობით, თუ ეს საქმიანობა არ არის სახიფათო ჯანმრთელობისათვის და არ ახდენს მავნე ზეგავლენას პროფესიულ სტუდენტთა ჯანმრთელობაზე. მიღებული სახსრები კანონმდებლობის შესაბამისად ხმარდება მხოლოდ პროფესიული სწავლების ცენტრის მიზნებისა და ფუნქციების განხორციელებას.

4. პროფესიული სწავლების ცენტრის შემოსავალი და ხარჯები აისახება მის ბიუჯეტში, მას აქვს დამოუკიდებელი საბანკო ანგარიში და ბეჭედი.

მუხლი 33. პროფესიული სწავლების ცენტრის ანგარიშგება და საბუღალტრო აღრიცხვა

1. პროფესიული სწავლების ცენტრის დირექტორი თანხებს განკარგავს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული ბიუჯეტის მიხედვით.

2. პროფესიული სწავლების ცენტრის დირექტორი უფლებამოსილია გადაუდებელი აუცილებლობისას, სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობის გარეშე გადაანაცვლოს ბიუჯეტის ერთი მუხლის სახსრების არა უმეტეს 10%-ისა მეორე მუხლში. ამ ცვლილებამ არ უნდა გამოიწვიოს მასწავლებელთა ხელფასების შემცირება. პროფესიული სწავლების ცენტრის ბიუჯეტის დაუმტკიცებლობის შემთხვევაში დირექტორი უფლებამოსილია ყოველთვიურად გასცეს თანხები არა უმეტეს გასული წლის ბიუჯეტის 1/12-ის ოდენობით.

3. სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობა აუცილებელია ისეთი გარიგების დადებისას, რომლის ღირებულებაც აღემატება პროფესიული სწავლების ცენტრის ბიუჯეტის 5%-ს.

4. პროფესიული სწავლების ცენტრი საფინანსო-ეკონომიკური საქმიანობის აღრიცხვა-ანგარიშგების დოკუმენტებს აწარმოებს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

მუხლი 34. პროფესიული სწავლების ცენტრის ქონება

1. პროფესიული სწავლების ცენტრის სარგებლობაში არსებული შენობა-ნაგებობანი და მისი შესაბამისი მიწის ფართობი სახელმწიფო საკუთრებაა და ცენტრს გადაეცემა უვადო და უსასყიდლო უზუფრუქტის ხელშეკრულებით, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

2. პროფესიული სწავლების ცენტრი მისთვის სახელმწიფოს მიერ გადაცემულ ქონებას განკარგავს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს თანხმობის საფუძველზე, კანონმდებლობით გათვალისწინებული წესით.

თავი 9. პროფესიული სწავლების ცენტრის სახელმწიფო კონტროლი, რეორგანიზაცია-ლიკვიდაცია

მუხლი 35. პროფესიული სწავლების ცენტრის სახელმწიფო კონტროლი

1. პროფესიული სწავლების ცენტრზე სახელმწიფო კონტროლს ახორციელებს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო.

2. სახელმწიფო კონტროლი გულისხმობს პროფესიული სწავლების ცენტრის მიერ განხორციელებული საქმიანობის კანონიერების, მიზანშეწონილობის, ეფექტიანობისა და საფინანსო-ეკონომიკური საქმიანობის ზედამხედველობას საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

მუხლი 36. პროფესიული სწავლების ცენტრის რეორგანიზაცია-ლიკვიდაცია

პროფესიული სწავლების ცენტრის რეორგანიზაცია-ლიკვიდაციას ახორციელებს მისი დამფუძნებელი საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

თავი 10. გარდამავალი დებულებანი

მუხლი 37. დაწყებითი პროფესიული და საშუალო პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებები

1. "განათლების შესახებ", "დაწყებითი პროფესიული განათლების შესახებ" და "ზოგადი განათლების შესახებ" საქართველოს კანონების შესაბამისად გაცემული დაწყებითი პროფესიული განათლების დამადასტურებელი დიპლომი გათანაბრებულია სახელობო განათლების დამადასტურებელ დოკუმენტთან (სპეციალისტის სერტიფიკატი), ხოლო საშუალო პროფესიული განათლების დამადასტურებელი დიპლომი - პროფესიული უმაღლესი განათლების დამადასტურებელ დიპლომთან (სპეციალისტის დიპლომი), გარდა ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.

2. ამ კანონის ძალაში შესვლამდე დაფუძნებული საჯარო და ლიცენზირებული კერძო სამართლის იურიდიული პირი დაწყებითი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებები ჩაითვალოს ამ კანონის შესაბამისად დაფუძნებულ სახელობო სწავლების ცენტრებად და სახელობო საგანმანათლებლო საქმიანობის ლიცენზიის მქონედ. პირები, რომლებიც ამ კანონის ძალაში შესვლამდე ჩაირიცხნენ დაწყებით პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამაზე, შესაბამისი პროგრამის ათვისების შედეგად მიიღებენ სახელობო განათლების სერტიფიკატს.

3. საშუალო პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებები უფლებამოსილნი არიან არაუგვიანეს 2008-2009 სასწავლო წლის დასაწყისისა მიმართონ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სახელობო საგანმანათლებლო ან/და უმაღლესი საგანმანათლებლო საქმიანობის ლიცენზიის მოსაპოვებლად.

4. საშუალო პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულება 2008-2009 სასწავლო წლის დაწყებამდე უფლებამოსილია დაასრულოს საშუალო პროფესიული პროგრამებით სწავლება იმ მოსწავლეთათვის, რომლებიც ჩაირიცხნენ ამ კანონის ძალაში შესვლამდე. პირებზე, რომლებიც ამ კანონის ძალაში შესვლამდე ჩაირიცხნენ საშუალო პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში და საშუალო პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამებს დაასრულებენ 2008-2009 სასწავლო წლის დაწყებამდე, გაიცემა საშუალო პროფესიული განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტი, რომელიც გათანაბრებულია პროფესიული უმაღლესი განათლების დამადასტურებელ დიპლომთან, გარდა ამ მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა.

5. 2006-2007 სასწავლო წელს საშუალო პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებაში ჩარიცხულ მოსწავლეებზე, რომლებიც 2008-2009 სასწავლო წლის დაწყებამდე დაასრულებენ საშუალო პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამებს, გაიცემა საშუალო პროფესიული განათლების დამადასტურებელი დიპლომი. საშუალო პროფესიული განათლების დამადასტურებელი დიპლომი, რომელიც ამ პირებზე გაიცემა ისეთი საშუალო პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულების

შედეგად, რომელიც საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული სპეციალობების შესაბამისად ხორციელდება, გათანაბრებულია:

ა) ზოგადი განათლების საბაზო საფეხურის ბაზაზე - სახელობო განათლების სერტიფიკატთან;

ბ) სრული ზოგადი განათლების ბაზაზე - პროფესიული უმაღლესი განათლების დამადასტურებელ დიპლომთან.

6. საქართველოს მთავრობამ უზრუნველყოს ეროვნული პროფესიული სააგენტოს შექმნა ამ კანონის ძალაში შესვლიდან არაუგვიანეს 1 თვისა.

7. ეროვნულმა პროფესიულმა სააგენტომ უზრუნველყოს ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩოს დამტკიცება შექმნიდან 6 თვის ვადაში.

8. 2013 წლის დასასრულამდე სახელობო განათლების მასწავლებელი და ინსტრუქტორი შეიძლება იყოს პირი, რომელსაც არ აქვს გავლილი სახელობო განათლების მასწავლებლის/ინსტრუქტორის აკრედიტებული პედაგოგიური საგანმანათლებლო კურსი და არ არის სერტიფიცირებული კანონმდებლობით დადგენილი წესით. ამ ვადამდე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრომ უნდა უზრუნველყოს მასწავლებელთა/ინსტრუქტორთა საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაცია და მასწავლებელთა/ინსტრუქტორთა სერტიფიცირების პროცესის განხორციელება.

9. ამ კანონით გათვალისწინებულის გარდა, სახელობო განათლების მასწავლებლის სერტიფიცირებას ექვემდებარება საშუალო პროფესიული განათლების მქონე პირი, რომელმაც 2008-2009 სასწავლო წლის დაწყებამდე აითვისა ზოგადი განათლების მესამე საფეხურისა და საშუალო პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამები, რომელთა საერთო ხანგრძლივობა არის არანაკლებ 4 წლისა.

10. ეროვნული პროფესიული სააგენტოს მიერ ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩოს და შესაბამისი პროფესიული სტანდარტების დამტკიცებამდე, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო უფლებამოსილია დაამტკიცოს დროებითი პროფესიული სტანდარტები და შესაბამისი სტანდარტული სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამები.

11. ამ კანონის მე-12 მუხლის "გ" ქვეპუნქტი და მე-15 მუხლის "გ" ქვეპუნქტი ამოქმედდეს 2010-2011 სასწავლო წლის დასაწყისიდან.

12. 2010-2011 სასწავლო წლის დასაწყისამდე საქართველოს მთავრობა უფლებამოსილია განსაზღვროს ვაუჩერის ოდენობა/ოდენობები, რომლებსაც უნდა შეესაბამებოდეს საჯარო სამართლის იურიდიული პირი პროფესიული სწავლების ცენტრების მიერ დაწესებული სწავლის საფასურები.

თავი 11. დასკვნითი დებულებანი

მუხლი 37. კანონის ძალაში შესვლა და ძალადაკარგული ნორმატიული აქტები

1. ეს კანონი ძალაში შევიდეს გამოქვეყნებისთანავე.

2. ძალადაკარგულად ჩაითვალოს "დაწყებითი პროფესიული განათლების შესახებ" (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე 1998 წელი - #7) და "განათლების შესახებ" (საქართველოს პარლამენტის უწყებანი #33, 1997 წელი) საქართველოს კანონები.